

Men hvor Maadehold gaar udenfor, det meget strengt nødvendige, som vist endda en Læge ikke en Gang tør angive, er man inde paa Nødvendigheden af at lovgive, fordi der af denne Kilde flyder saa megen Ulykke.

Ved Loven af 1912 lykkedes det at komme ind paa denne Lovgivning, som paa forskellig Vis har støttet Udviklingen derude i Landet. Man fortsatte med, hvad der delvis var sket, idet man gjorde det afhængigt af Kommunerne, hvor mange Beværtninger der maatte være i en By. Man kom ind paa Spørgsmaalet om Nedstemning af Kroer, noget, som man har villet fremstille som en Slags maske-ret Forbudsbevægelse eller en lokal Forbudsbevægelse, kunde man kalde det. Men der er vel neppe nogen, der vil betvivle, at i mange Tilfælde har Befolkningens Ret til at nedstemme Kroer vist sig at have en gavnlig Indflydelse. Loven af 1912 var i øvrigt et Kompromis mellem Folketing og Landsting, først ved det Fællesudvalgsarbejde, der fandt Sted, lykkedes det at tilvejebringe en Lov, som i det store og hele maa siges at have virket ret godt. Hvad Landstinget nu har vedtaget, er paa visse Punkter, i alt Fald naar man ser Sagen fra et Afholdssynspunkt, et Tilbageskridt. Den ærede Ordfører for Venstre har paapeget dette; han har omtalt, at Forhøjelsen fra 25 til 35 af Procenten af Deltagere i Afstemningen fra adskillige Sider betragtes som et Tilbageskridt. Hvis jeg skulde godkende denne Forhøjelse, skulde det i hvert Fald kun være ud fra den Betragtning, at man ved at kræve en højere Procent ogsaa vilde faa større Garanti for, at Befolkningen var fuldstændig klar over, hvad det egentlig var, der foregik, at man havde et kraftigt Udtryk for en Folkevillie. Jeg vilde i hvert Fald anse det for at være uomgængelig nødvendigt, hvor Spørgsmaalet om Forbud ligger for, at der er en virkelig kraftig Folkevillie bag denne Sag, ellers tror jeg, den er dødsdømt. Og for saa vidt det skulde have været Landstingets Mening med at opstille disse 35 pCt., at man derved vilde faa et kraftigere Udtryk for Folkevillien, saa var det jo et Spørgsmaal, vi nærmere kunde undersøge. Men jeg maa unægtelig sige, at jeg med Henblik paa, hvad der har været Coutume, og hvad der nu foreligger fra Landstinget, kun kan betragte dette som et Tilbageskridt.

Der foreligger ogsaa andre Spørgsmaal her, men da den ærede Ordfører for Venstre har beskæftiget sig med dem, be-

høver jeg for mit Vedkommende ikke at dvæle yderligere derved. Bevillingstiden er her sat til 10 Aar i Stedet for 5. Ifølge den nye Lov om Biografteatre skal Biografteaterindehavere have deres Bevillinger fornyet hvert tredje Aar. Hvorfor mener man da, at en Beværter skal have Bevilling paa 10 Aar? Er det moralsk mere risikabelt at være Biografteater ejer end at være Værtshusholder? Jeg tror for mit Vedkommende, at i det sidste Tilfælde vilde de moralske Farer være større, og jeg forstaar derfor ikke, hvorfor man giver Beværterne 10 Aar, hvor man kun under Biografdirektørerne 3 Aar, selv om begge Parter naturligvis har Udsigt til at faa Bevillingen fornyet, hvilket for Beværterens Vedkommende dog afhænger af, at han har drevet sin Beværtning paa en fornuftig og ordentlig Maade; saa vil ingen nægte ham en Forlængelse af Bevillingen, medmindre da en Kommuneafstemning nedstemmer hans Virksomhed. Men naar Talen er om Ekspropriation, om Nedstemning, om Ydelse af Erstatning vil jeg gerne sige, at en saadan Erstatning, dog i hvert Fald kun kunde være berettiget der, hvor en Mand, der havde drevet sin Virksomhed paa fuldstændig hæderlig og honnet Maade, blev Offer for en Nedstemning; der vilde vedkommende med nogen Grund kunne sige, at denne Folkestemning, som han selvfølgelig maatte bøje sig for, kunde give ham nogen Ret til at forlange Erstatning. Helt omvendt maatte Forholdet være i et Sogn, hvor der var en Kro, som blev ledet slet, hvor der var Drikkeorgier, hvor der var slette Forhold til Stede, men hvor der ingen Afholdsbevægelse var og ingen Nedstemning fandt Sted, der fik Kroen Lov til at eksistere. Saadan Modsigelse er ikke heldig, og derfor maatte man vel undersøge hvert enkelt Tilfælde for sig.

I øvrigt rummer Lovforslaget en hel Del Bestemmelser, hvor Landstingets Affattelse skiller sig fra, hvad der tidligere har været vedtaget i Folketinget; det vilde imidlertid under de forhaandenværende Forhold være Spild af Tid, om jeg her vilde gennemgaa de forskellige Spørgsmaal, der kunde være Grund til at dvæle ved. Jeg vil mene, at naar denne Sag — det er jo tvivlsomt, om den vil blive ført videre i indeværende Samling — en Gang skal føres videre, vil det blive muligt for et Udvalg at komme til et Resultat, der i alt Fald ikke forringer den Lovgivning, vi har, men bidrager til en fornuftig Regulering af Forholdet, hvor man maa skride ind mod